

ADVIES Nr 22 / 2007 van 13 juni 2007.

O. Ref. : SA2 / A / 2007 / 025

BETREFT : Voorontwerp van koninklijk besluit tot vaststelling van de wijze waarop de aanwezigheid van een bewakingscamera wordt aangegeven, genomen ter uitvoering van de wet van 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's.

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

Gelet op de wet van 8 december 1992 *betreffende de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens*, (hierna «de WVP») inzonderheid artikel 29;

Gelet op de wet van 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's (hierna «de camerawet»), inzonderheid de artikelen 5, §3, 3de lid; 6, §2, 3de lid en 7, §2, 4de lid;

Gelet op de aanvraag voor advies vanwege P. DEWAEL, Minister van Binnenlandse Zaken, ontvangen door de Commissie op 15 mei 2007;

Gelet op het verslag van de heer S. VERSCHUERE, ondervoorzitter;

Brengt op 13 juni 2007 het volgende advies uit:

1. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

---

1. Per brief van 14 mei 2007 heeft de heer Dewael, minister van Binnenlandse Zaken, aan de Commissie een advies gevraagd over het voorontwerp van Koninklijk besluit tot vaststelling van de wijze waarop de aanwezigheid van een bewakingscamera wordt aangegeven. Dit KB wordt genomen ter uitvoering van de wet van 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's.
2. De camerawet verplicht de verantwoordelijke voor de verwerking tot het aanbrengen van een pictogram dat wijst op de aanwezigheid van een bewakingscamera aan de ingang van de niet-besloten plaatsen (artikel 5, §3, 3de lid), van de voor het publiek toegankelijke besloten plaatsen (artikel 6, §2, 3de lid) en van de voor het publiek niet toegankelijke besloten plaatsen (artikel 7, §2, 4de lid). Zij verleent aan de Koning de bevoegdheid om het model van dat pictogram en de erop te vermelden inlichtingen te bepalen.

2. VOORGESCHIEDENIS

---

3. Op 26 juli 2006 bracht de Commissie een advies uit over het wetsontwerp tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's¹, dat uitmondde in de camerawet.

3. ALGEMENE OVERWEGINGEN

---

4. Bij gebrek aan een specifieke afwijking in de camerawet op het artikel 9 van de privacywet, betreffende het informeren van de personen die betroffen zijn door een verwerking van persoonsgegevens, blijft dit artikel van toepassing. De camerawet regelt inderdaad de kwestie van de manier waarop de informatie moet meegedeeld worden, wat niet specifiek voorzien is bij artikel 9 van de privacywet. Zij bevestigt de mogelijkheid die geboden wordt door artikel 9, §1, e) van de privacywet om in functie van het specifiek karakter van de verwerking bij Koninklijk besluit andere informaties te verplichten.
5. De Commissie herinnert eraan dat het eerlijkheidsbeginsel van verwerkingen van persoonsgegevens de basis vormt van de bij artikel 9 van de privacywet voorziene verplichte kennisgeving. Dit beginsel is verbonden aan de verschillende aspecten van de informatie: de inhoud², de manier waarop deze wordt verstrekt en het ogenblik waarop zij wordt meegedeeld.
6. Dit beginsel «veronderstelt dat de betrokkenen [bij een verwerking van persoonsgegevens] van het bestaan van de verwerkingen op de hoogte kunnen zijn en, wanneer van hen gegevens worden verkregen, daadwerkelijk en volledig worden ingelicht over de omstandigheden waaronder deze gegevens worden verkregen»³

---

¹ Advies 31/2006 van 26 juli 2006 betreffende het wetsvoorstel tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's.

² Hoewel bepaalde informaties verplicht verstrekt moeten worden aan de bij een verwerking betrokken personen, somt het artikel 9 ook een aantal informaties op waarvan de mededeling kan weggelaten worden indien zij niet noodzakelijk zijn om een eerlijke verwerking van persoonsgegevens te waarborgen, en verleent aan de Koning de bevoegdheid om andere informaties te bepalen waarvan de mededeling noodzakelijk zou blijken in functie van het specifiek karakter van de verwerking..

³ Considerans 38 van de Richtlijn 95/46/EU van 24 oktober 1995 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van deze gegevens J.O.C.U. nr. L281

7. In haar advies nr. 34/99 van 13 december 1999 betreffende de verwerkingen van beelden, in het bijzonder verricht door middel van systemen van video-toezicht, heeft de Commissie bepaalde criteria verduidelijkt die moeten nageleefd worden bij de informatie van de bij de verwerking van beelden betrokken personen, teneinde aan het eerlijkeheidsbeginsel te beantwoorden.
Zij stipt ondermeer (i) het belang aan van de zichtbaarheid van de informatie alsook (ii) de noodzaak om de informatie aan te brengen op een voldoende duidelijke, gedetailleerde en gepaste wijze zodat alle betrokkenen er zich van bewust zijn dat zij betroffen zijn door de maatregel.
8. In een werkdocument betreffende de verwerking van persoonsgegevens door middel van camerabewaking, aangenomen op 25 november 2002, verduidelijkt de Groep 29⁴ overigens dat « *De informatie moet goed zichtbaar zijn aangebracht en beknopt zijn, maar moet wel alle wezenlijke elementen bevatten; zij kan symbolen bevatten die reeds nuttig zijn geweest in verband met videobewaking [...] (deze kunnen overigens verschillen afhankelijk van het feit of de beelden al dan niet worden opgeslagen). De doeleinden van de videobewaking en de identiteit van de verantwoordelijke moeten in ieder geval worden aangegeven. Het formaat van informatie moet aan elke locatie worden aangepast*».
9. Rekening houdend met deze criteria onderzoek de Commissie het onderhavige voorontwerp van Koninklijk besluit.

4. ONDERZOEK VAN DE ARTIKELEN

De artikelen 1 tot 3 van het voorontwerp van Koninklijk besluit betreffende het model van het pictogram

10. De Commissie stelt vast dat in de artikelen 1 en 2 van het ontwerp van Koninklijk besluit een onderscheid wordt gemaakt tussen een «gebouwde voor het publiek toegankelijke besloten plaats» en een « niet gebouwde voor het publiek toegankelijke besloten plaats».
11. Gelet op de diversiteit van plaatsen die bedoeld worden met het begrip « voor het publiek toegankelijke besloten plaats» [gaande van een klein bankkantoor tot een bungalowpark dat omzoomd wordt door eenvoudige hagen] begrijpt en steunt de Commissie de wil van de auteur van het voorontwerp van Koninklijk besluit om een onderscheid te voorzien dat een duidelijk en zichtbare informatie toelaat die werkelijk aangepast is aan de plaats.
12. Zij merkt niettemin op dat het voorgestelde onderscheid in verschillende opzichten problemen stelt: (i) het gaat om een nieuwe categorie die toegevoegd wordt aan deze die in de camerawet zijn vastgelegd en (ii) in de bepalingen met betrekking tot het pictogram beoogt de wetgever niet de plaats maar wel de ingang. Volgens de Commissie is dus dit laatste begrip van belang en kan er op dit vlak een onderscheid gemaakt worden.
13. De Commissie stelt voor om eerst het begrip ingang te definiëren in een nieuwe bepaling in de aanhef. De volgende definitie wordt voorgesteld «*is een ingang in de zin van de wet van 21 maart 2007 tot regeling van de plaatsing en het gebruik van bewakingscamera's, hierna de wet, iedere toegelaten of gewoonlijk gebruikte ingang tot een plaats*».
14. Zij suggereert vervolgens om in artikel 1 van het voorontwerp een laatste lid in te voeren waarin gesteld wordt dat het in een niet besloten plaats waarvan de ingangen niet van elkaar kunnen onderscheiden worden, aan de verantwoordelijke voor de verwerking toekomt om de

---

⁴ Deze groep werd opgericht op basis van artikel 29 van de Richtlijn 95/46/EU. Het betreft een onafhankelijk Europees overlegorgaan betreffende de gegevensbescherming en het privéleven waarvan de opdrachten bepaald zijn bij artikel 30 van de Richtlijn 95/46/EU en artikel 15 van de de Richtlijn 2002/58/EU

plaatsen aan te duiden waar de pictogrammen zullen aangebracht worden maar dan moet hij wel een zekere toegankelijkheid tot de informatie garanderen.

15. Tenslotte stelt de Commissie voor om met betrekking tot de voor het publiek toegankelijke besloten plaatsen het in de ontwerptekst opgenomen onderscheid te vervangen door een onderscheid tussen, de «voor het publiek toegankelijke besloten plaats waarvan de ingang wordt afgebakend door een onroerend bouwwerk» en «de ingangen van dezelfde plaatsen die niet wordt afgebakend door een onroerend bouwwerk»⁵.
16. De artikelen 2 en 3 van het voorontwerp van Koninklijk besluit bieden aan de verantwoordelijke voor de verwerking de keuze uit pictogrammen van verschillende grootte. Het ontbreken van informatie met betrekking tot de criteria die deze keuze moeten bepalen zou de verantwoordelijken voor de verwerking kunnen verleiden tot een keuze die ingegeven wordt door andere motieven dan de zichtbaarheid van de informatie (economisch motief, strategie van discretie,...).
17. De Commissie stelt voor om in de artikelen 2 en 3 een lid in te voegen waarin de criteria zijn opgenomen waarmee de verantwoordelijke voor de verwerking rekening dient te houden bij het maken van deze keuze: de onmiddellijke toegankelijkheid van de informatie, de zichtbaarheid van het symbool, de leesbaarheid van de informatie en de verhouding van het pictogram of van het aantal aangebrachte exemplaren ten opzichte van de configuratie van de ingang. Zij herhaalt dat het tot de verantwoordelijkheid behoort van de verantwoordelijke voor de verwerking om een pictogram aan te brengen dat beantwoordt aan deze criteria.
18. De volgende tekst wordt voorgesteld: *«de verantwoordelijke voor de verwerking moet kunnen aantonen dat het gekozen model van pictogram met zekerheid de informatie zichtbaar weergeeft, gelet onder meer op de breedte en de vorm van de ingang en eventueel het aantal aangebrachte exemplaren»*.

Artikel 4 van het ontwerp van Koninklijk besluit betreffende de informatie op het pictogram

19. De Commissie suggereert dat ingeval de verantwoordelijke voor de verwerking een rechtspersoon is, het op het pictogram meegedeelde emailadres niet dat van een natuurlijke persoon in het bijzonder zou zijn, vermits dit zou kunnen wijzigingen. Hetzelfde geldt voor het vermelde telefoonnummer. Deze vermeldingen moeten verwijzen naar de dienst die belast is met de camerabewaking en niet naar een bepaalde persoon⁶.
20. De Commissie vraagt om de term «bewakingscamera» te vervangen door de term «camerabewaking» die, overeenkomstig artikel 9 van de privacywet, duidelijk verwijst naar het beoogde doeleinde.
21. Wat betreft artikel 4, §2 van het voorontwerp van Koninklijk besluit, acht de Commissie het belangrijk erop te wijzen dat de naleving van de taalwetten de verantwoordelijke voor de verwerking er niet noodzakelijk toe verplicht deze informatie op een enkel pictogram te plaatsen, wat de leesbaarheid zou kunnen schaden, maar dat het mogelijk moet zijn deze wetten eveneens na te leven door in voorkomend geval twee eentalige dragers naast elkaar te plaatsen.

---

⁵ Artikel 1 van het voorontwerp van Koninklijk besluit zou de voor het publiek toegankelijke open en besloten plaatsen beogen die geen ingang hebben die afgebakend is door een onroerend bouwwerk en artikel 2 de besloten plaatsen die een ingang hebben die afgebakend is door een onroerend bouwwerk.

⁶ Ter herinnering, de vermelding van het adres van de verantwoordelijke voor de verwerking draagt bij tot de identificatie van deze laatste door de betrokkenen. Wanneer de verantwoordelijke voor de verwerking een politiedienst is zal deze, in voorkomend geval, de betrokkenen die de rechten wensen uit te oefenen die hen worden verleend door de artikelen 10 en 12 van de privacywet moeten doorverwijzen naar de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer overeenkomstig artikel 13 van de privacywet.

22. Overigens zou de mogelijkheid moeten onderzocht worden om aan de verantwoordelijke voor de verwerking de vrijheid te verlenen om in functie van het bezoekende publiek eveneens te communiceren in een bijkomende taal, op voorwaarde dat alle wettelijk voorgeschreven informatie in dezelfde bewoordingen [in deze bijkomende taal] opgenomen is op een bijkomend pictogram.

OM DEZE REDENEN,

23. Brengt de Commissie een gunstig advies uit over het voorontwerp van Koninklijk besluit, op voorwaarde dat de onder de punten 14, 17, 18, 19, 20 en 21 gemaakte opmerkingen worden nageleefd.
24. De Commissie hecht bovendien een groot belang aan de opmerkingen die geformuleerd werden onder de punten 13, 15 en 22. Zij moedigt bijgevolg de auteur van het voorontwerp van Koninklijk besluit aan om, in een geest van grotere duidelijkheid van de tekst, eveneens rekening te houden met deze opmerkingen waardoor een onbetwistbare uitvoering zal worden verzekerd, maar vooral vanuit een bekommernis om de betrokkenen zo duidelijk mogelijk te informeren, enerzijds over de finaliteiten van de verwerking, die er eveneens toe strekt hun persoon en bezittingen te beschermen, en anderzijds over de duidelijke beperkingen die een onrechtmatig gebruik van deze beschermingsmaatregel moeten voorkomen.

De administrateur,

De voorzitter,

(get.) Jo BARET

(get.) Willem DEBEUCKELAERE